

UZASADNIENIE
do Zarządzenia Nr 40.2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2023 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu
przyrody „Kruczy Kamień”

Zgodnie z art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1336 ze zm.) dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r.* (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 93) w sprawie rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień” celem ochrony ww. obszaru jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych, w stanie niezmienionym, wzniesienia skalnego przedstawiającego ciekawą formę intruzji porfiru w skały osadowe powodującej metamorfozę kontaktową. Ponadto w 2019 r. na terenie rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień” Karkonoski Park Narodowy rozpoczął realizację projektu polegającego na restytucji niepylaka apollo *Parnasius apollona* historycznym stanowisku występowania tego gatunku w rezerwacie [w „*Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt - Bezkręgowce*” (red. Zbigniew Głowaciński, Janusz Nowacki, wyd. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, 2004 r.) posiada on status CR, tj. gatunku krytycznie zagrożonego]. Zgodę na wprowadzanie do rezerwatu osobników ww. motyla wyraził Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (decyzje znak: DZP-WP.6205.51.2019.AL z dnia 8 lipca 2019 r. oraz znak: DZP-WG.6401.01.16.2019.eb z dnia 3 czerwca 2019 r.).

Rezerwat przyrody „Kruczy Kamień” posiada zadania ochronne – ustanowione *Zarządzeniem Nr 32.2020 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 18 października 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień”* – które obowiązują do dnia 18 października 2023 r. Obowiązujące zadania ochronne, dopuszczają w granicach ww. rezerwatu wycinkę krzewów, nalotu, podrostu i form odroślowych drzew oraz wykaszanie roślinności zielnej w celu utrzymania właściwych warunków siedliskowych do rozwoju roślinności ciepłolubnej i pionierskiej oraz do przetrwania populacji niepylaka apollo *Parnasius apollo*.

Pismem znak 504/2023 z dnia 13 listopada 2023 r. Pan Robert Stańko, Prezes Klubu Przyrodników, zwrócił się do RDOŚ we Wrocławiu z wnioskiem o wpisanie do listy zadań ochronnych rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień” działania w postaci wypasu kóz, jako jednej z metod realizacji zadania „Usuwanie krzewów (w tym róży alpejskiej *Rosa pendulina*), nalotu, podrostu i forma odroślowych drzew oraz roślinności zielnej”.

W dniu 23 czerwca 2023 r. odbyła się wizja terenowa w granicach rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień” w której wzięli udział przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Nadleśnictwa Kamienna Góra, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, Karkonoskiego Parku Narodowego, Klubu Przyrodników oraz Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie wizji analizowano zasadności i możliwość podjęcia działań ochronnych polegających na dopuszczeniu w granicach rezerwatu wypasu kóz. W trakcie wizji terenowej zaproszeni eksperci z Uniwersytetu Wrocławskiego wyrazili pozytywną opinię dla zaproponowanych działań eksperci i wskazali, iż dopuszczenie w granicach ww. rezerwatu wypasu kóz pozwoli na dłuższe utrzymanie efektu ww. prac (wycinki i koszenia), a także na większe możliwości kontroli nad tempem odrastania nalotu drzew i krzewów oraz roślinności zielnej. Pani dr Ewa Szczęśniak oraz Pan dr Marek Malicki podkreślili korzystny wpływ wypasu kóz dla zachowania naskalnej roślinności ciepłolubnej i pionierskiej, natomiast Pan prof. dr hab. Piotr Migoń wykluczył, by obecność kóz w rezerwacie mogła mieć niekorzystny wpływ dla form geomorfologicznych tu występujących. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych w stanie niezmienionym wzniesienia skalnego przedstawiającego ciekawą formę intruzji porfiru w skały osadowe powodującej metamorfozę kontaktową. Zatem odsłonięcie ww. form skalnych będzie mieć również korzystny wpływ na walory edukacyjne tego miejsca.

W trakcie ww. spotkania ustalono, że wypas kóz w granicach rezerwatu przyrody „Kruczy Kamień” powinien odbywać się po zakończeniu cyklu rozwojowego niepylaka apollo (sierpień-wrzesień) i pod nadzorem eksperta botanika i nie może się odbywać na całej jego powierzchni jednocześnie. Należy wygrodzić w jego granicach powierzchnię doświadczalną (ogrodzenie musi całkowicie uniemożliwiać zwierzętom wydostanie się z ww. powierzchni). Na podstawie obserwacji efektów prowadzenia wypasu na ww. powierzchni należy ustalić optymalną całkowitą jednorazową powierzchnię wypasu, a także obsadę zwierząt na jednostkę powierzchni. Ponadto przed wprowadzeniem ww. zwierząt na teren rezerwatu należy wyznaczyć miejsce posadowienia wiaty dla zwierząt oraz poidła wraz zbiornikiem na wodę. Terminy wypasu, wielkość powierzchni oraz liczba zwierząt powinny być szczegółowo uzgadniane z Nadleśnictwem Kamienna Góra, Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz ekspertem botanikiem. Należy również przeprowadzić powierzchni działania ochronne polegające na usunięciu nalotu drzew i krzewów.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu

Wojciech Rejman

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*